

POSTANOWIENIE

28 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 28 czerwca 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa B. K.
przeciwko M. Z.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej B. K.
od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z 28 stycznia 2022 r., V Ca 1091/21,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego,

II. przyznaje adwokatowi Ł. R. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 3600,00 (trzy tysiące sześćset) zł, powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi do rozpoznania w oparciu o trzecią i czwartą spośród wymienionych przesłanek.

Nieważność postępowania miała być - zdaniem skarżącego - związana z tym, że: „działanie Sądu, w którym większość argumentacji jednej ze stron (powoda) z naruszeniem przepisów postępowania nie została poddana pod osąd w obu instancjach a wynik sprawy zbieżny jest ze stanowiskiem strony przeciwnej przy czym pozostaje w sprzeczności z innymi orzeczeniami Sądów, w których powód miał pełną możliwość działania niewątpliwie wpływa na wynik sprawy i winno być oceniane przez pryzmat pozbawienia możliwości działania i obrony praw strony w wyniku naruszenia przepisów postępowania.”

Nieważność postępowania zachodzi wówczas, gdy strona była rzeczywiście pozbawiona możliwości obrony i wskutek tego nie działała w postępowaniu. Znaczy to tyle, że nieważność postępowania występuje wtedy, gdy strona postępowania wbrew swej woli zostanie faktycznie pozbawiona możliwości działania w postępowaniu lub jego istotnej części. Stwierdzenie, czy taki stan nastąpił, wymaga rozważenia, czy w konkretnej sprawie nastąpiło naruszenie przepisów procesowych, czy uchybienie to miało wpływ na możliwość działania strony oraz, czy pomimo zaistnienia tych dwóch przesłanek strona mogła bronić swoich praw. Tylko przy kumulatywnym spełnieniu tych wszystkich przesłanek można mówić o skutkującym nieważnością postępowania pozbawieniu strony możliwości obrony swoich praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.; por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 marca 2018 r., III PK 19/17, nie publ.). Sytuacją taka nie zachodzi w niniejszej sprawie. Okoliczności przytoczone przez skarżącego nie wskazują, że został on pozbawiony możliwości obrony swych praw we wskazanym wyżej rozumieniu.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi oraz argumentacji wykazującej, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11,

nie publ.). Celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest wykazanie jedynie oczywistego naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacji, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Treść uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje o jej oczywistej zasadności. Okoliczności wskazane przez skarżącego nie usprawiedliwiają takiej oceny zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy nie dopatrywał się rażącego naruszenia powołanych przepisów, widocznego *prima facie*. Brak jest jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa.

Wobec powyższego nie można przyjąć, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[as]

(M.K.)